ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 22ας Νοεμβρίου 2013

σχετικά με τροποποίηση των αρμοδιοτήτων λήψης αποφάσεων

στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου

(CON/2013/78)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 30 Σεπτεμβρίου 2013, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αίτημα του Προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας (εφεξής η «αιτούσα αρχή») για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με προτεινόμενη τροποποίηση (εφεξής το «σχέδιο νόμου») των περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμων του 2002 έως 2013[1] (εφεξής ο «νόμος περί της ΚΤΚ»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 και στο άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στο άρθρο 2 παράγραφος 1 τρίτη περίπτωση της απόφασης 98/415/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1998, σχετικά με τη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με τις εθνικές αρχές για τα σχέδια νομοθετικών διατάξεων[2], καθώς το σχέδιο νόμου αφορά στην Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου (ΚΤΚ). Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

1. Σκοπός του σχεδίου νόμου

1.1 Το σχέδιο νόμου τροποποιεί το άρθρο 15Α του νόμου περί της ΚΤΚ, προκειμένου να διευρυνθεί το φάσμα των αποφάσεων που δικαιούται να λαμβάνει ο Διοικητής με τη σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου, με την συμπερίληψη των αποφάσεων εκείνων που δικαιούται να λαμβάνει η ΚΤΚ σύμφωνα με τον νόμο περί πιστωτικών ιδρυμάτων[3].

1.2 Το άρθρο 15Α του νόμου περί της ΚΤΚ εισήχθη για πρώτη φορά με τον τροποποιητικό νόμο αριθ. 86(Ι)/2013 της 26ης Ιουλίου 2013 και προέβλεπε τη λήψη αποφάσεων από τον Διοικητή με τη σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου σχετικά με την αδειοδότηση των τραπεζών και την άσκηση τραπεζικών εργασιών. Το εν λόγω άρθρο στη συνέχεια τροποποιήθηκε με τον τροποποιητικό νόμο αριθ. 103(Ι)/2013 της 9ης Σεπτεμβρίου 2013, ώστε να προβλέπει ότι οι

1 Νόμος 138(Ι)/2002.

2 ΕΕ L 189 της 3.7.1998, σ. 42.

3 Νόμος 66(Ι)/1997.

αποφάσεις για την αδειοδότηση και την άσκηση εργασιών από τα πιστωτικά ιδρύματα θα λαμβάνονται από τον Διοικητή με τη σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου.

1.3 Ο νόμος περί πιστωτικών ιδρυμάτων προβλέπει την αρμοδιότητα της ΚΤΚ σχετικά με τα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Κύπρο και τους υπαλλήλους τους. Η εν λόγω αρμοδιότητα καλύπτει ένα ευρύ φάσμα ζητημάτων, μεταξύ άλλων σχετικά με: α) τη χορήγηση και την ανάκληση των αδειών των πιστωτικών ιδρυμάτων, β) την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών, γ) την ίδρυση υποκαταστημάτων στην Κύπρο από αλλοδαπά πιστωτικά ιδρύματα, και δ) την ίδρυση υποκαταστημάτων στην αλλοδαπή από κυπριακά πιστωτικά ιδρύματα.

2. Γενικές παρατηρήσεις

Η ΕΚΤ σημειώνει ότι παρατηρείται επικάλυψη στην προτεινόμενη τροποποίηση, καθώς οι αρμοδιότητες που ανατίθενται στην ΚΤΚ σύμφωνα με τον νόμο περί πιστωτικών ιδρυμάτων περιλαμβάνουν αποφάσεις σχετικά με την αδειοδότηση και την άσκηση εργασιών από τα πιστωτικά ιδρύματα. Ως εκ τούτου, η αιτούσα αρχή ενδεχομένως να αναθεωρούσε τη διατύπωση της προτεινόμενης τροποποίησης.

3. Αποφάσεις σχετικά με την αδειοδότηση και την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων

3.1 Αναφορικά με το άρθρο 15Α του νόμου περί της ΚΤΚ, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται ο Διοικητής να λαμβάνει τη σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου για αποφάσεις που αφορούν την αδειοδότηση και την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, η ΕΚΤ σημειώνει ότι, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου[4], η ΕΚΤ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να αδειοδοτεί για την ανάληψη εργασιών ως πιστωτικού ιδρύματος εγκατεστημένου σε συμμετέχον κράτος μέλος και να εποπτεύει τα σημαντικά πιστωτικά ιδρύματα των συμμετεχόντων κρατών μελών από τις 4 Νοεμβρίου 2014. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ αντιλαμβάνεται ότι οι αποφάσεις του Διοικητή σχετικά με την αδειοδότηση πιστωτικών ιδρυμάτων, καθώς και την εποπτεία σημαντικών πιστωτικών ιδρυμάτων, αποτελούν αποφάσεις που αφορούν τη συνδρομή της ΚΤΚ στα εν λόγω αποκλειστικά καθήκοντα της ΕΚΤ, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1024/2013. Σύμφωνα με το άρθρο 130 της Συνθήκης και το άρθρο 7 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (εφεξής το «καταστατικό του ΕΣΚΤ»), η ΕΚΤ οφείλει να επιτελεί τα εν λόγω καθήκοντα με ανεξαρτησία. Ως εκ τούτου, οι διοικητές των ΕθνΚΤ, υπό την ιδιότητά τους ως μελών του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ, απαιτείται να επιτελούν με πλήρη ανεξαρτησία τις υποχρεώσεις τους που σχετίζονται με τα ειδικά καθήκοντα της ΕΚΤ τα οποία αφορούν πολιτικές αναφορικά με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 130 της Συνθήκης και το άρθρο 7 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

---

4 Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287, 29.10.2013, σ. 63).

3.2 Τούτο σημαίνει ότι, με την επιφύλαξη των καθηκόντων των μελών του εποπτικού συμβουλίου της ΕΚΤ, οι διοικητές των ΕθνΚΤ θα πρέπει να είναι υπεύθυνοι για τη συνδρομή των ΕθνΚΤ στα ειδικά καθήκοντα που ανατίθενται στην ΕΚΤ δυνάμει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013. Διατάξεις εθνικού δικαίου δυνάμει των οποίων ανατίθενται αρμοδιότητες σχετικά με τα ειδικά καθήκοντα της ΕΚΤ τα οποία αφορούν πολιτικές για την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων σε μέλη του διοικητικού συμβουλίου ΕθνΚΤ τα οποία δεν απολαύουν του ίδιου βαθμού ανεξαρτησίας με τον διοικητή αναφορικά με την εκτέλεση των εν λόγω καθηκόντων, ή δυνάμει των οποίων απαιτείται η έγκριση του διοικητικού συμβουλίου ΕθνΚΤ σχετικά με αποφάσεις του διοικητή της εν λόγω ΕθνΚΤ που σχετίζονται με τα εν λόγω καθήκοντα, εγείρουν ανησυχίες αναφορικά με τον περιορισμό της ανεξαρτησίας του διοικητή κατά την επιτέλεση των λειτουργιών που σχετίζονται με τα εν λόγω καθήκοντα. Το άρθρο 15Α του νόμου περί της ΚΤΚ πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να εξαλειφθούν οι εν λόγω ανησυχίες.

4. Διακυβέρνηση της ΚΤΚ

Η ΕΚΤ αναφέρεται στη γνώμη της CON/2013/41 σχετικά με μεταρρυθμίσεις στη διακυβέρνηση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου[5], η οποία αφορά προηγούμενες τροποποιήσεις του νόμου περί της ΚΤΚ. Υπό αυτή τη σκοπιά, όπως σημειώνεται στη γνώμη CON/2013/41, εξακολουθεί να χρήζει αποσαφήνισης η φύση των εξουσιών των εκτελεστικών συμβούλων, καθώς και η αλληλεπίδραση μεταξύ των εξουσιών που ανατίθενται στους δυο εκτελεστικούς συμβούλους και της συμμόρφωση της δομής διακυβέρνησης με τις απαιτήσεις ανεξαρτησίας της κεντρικής τράπεζας[6]. Ορισμένες παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν στην εν λόγω Γνώμη δεν λήφθηκαν υπόψη και η ΕΚΤ καλεί τις αρμόδιες κυπριακές αρχές να τις λάβουν υπόψη τους σε αυτό το σχέδιο νόμου. Στη γνώμη CON/2013/41, η ΕΚΤ σημείωσε ότι, εκτός και αν οι εκτελεστικοί σύμβουλοι και τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μιας ΕθνΚΤ υπόκεινται στις ίδιες νομικές προϋποθέσεις με τον Διοικητή της εν λόγω ΕθνΚΤ, διατάξεις δυνάμει των οποίων ανατίθενται καθήκοντα σχετικά με το Ευρωσύστημα (όπως νομισματική πολιτική, συστήματα πληρωμών, στατιστικά στοιχεία) σε εκτελεστικούς συμβούλους και άλλα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ, ή δυνάμει των οποίων απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΚΤΚ για τη λήψη αποφάσεων από τον Διοικητή, εγείρουν ανησυχία σχετικά με την ικανότητα του

5 Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ δημοσιεύονται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

6 Βλ. τις παρ. 2.3 και 2.4 της γνώμης CON/2013/41.

Διοικητή να επιτελέσει με ανεξαρτησία τα καθήκοντα που του ανατίθενται σχετικά με το ΕΣΚΤ. Τούτο δεν θα ήταν συμβατό με το άρθρο 130 της Συνθήκης και το άρθρο 7 του καταστατικού του ΕΣΚΤ.

Η παρούσα γνώμη θα δημοσιευθεί στο δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 22 Νοεμβρίου 2013.

[υπογραφή]

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI